

Sam Xabyssus

VŮNĚ CITRÓNU

FRAGMENT

Vůně citrónu

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Sam Xabyssus

Vůně citrónu – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

VŮNĚ CITRÓNU

Sam Xabyssus

FRAGMENT

*Všem, kdo potřebují obejmout.
Jsme tady*

Román je velký kapalný útvar, do kterého všechny možnosti vplouvají a vyplouvají. Nic není konečné, nic není uzavřené, nic není dané.

Howard Jacobson

Tenhle citát mi už dlouhou dobu visí na lednici. Dával mi jakýsi klid, že ať už se stane cokoli, vždy se s tím dá něco udělat. Nějak to změnit, opravit, nebo přinejmenším pochopit. Tedy aspoň do doby, než jsem poznala ji. Pak jsem pod něj musela dopsat –

– a taky nic nemusí být tak, jak to na první pohled vypadá.

ALISON

1

Byl krásný slunečný den, což je v Anglii tak trochu zázrak, a opět jsem mījela cihlové řadovky. *V takové jednou budu bydlet*, říkám si pokaždé, když jdu kolem. Devátá a pak odbočit doprava. Tuhle cestu bych zvládla i poslepu. Za poslední čtyři roky ji chodím prakticky denně. *Útulná kuchyň, ložnice v patře a malá zahrádka za domem*. Snad se mi to jednou povede. Do té doby se musím smířit s tím, že koupelnu nemám jen pro sebe a nesmím si pořídit žádného domácího mazlíčka. Ne že bych nějakého chtěla, ale ráda bych měla tu možnost.

Zahnu do parku. Po ránu je prázdný, to až odpoledne se zaplní rozdováděnými dětmi, rodinami s piknikovými koši a páry, které se procházejí zaklesnuté v objetí. Zatím je tady klid. Díkybohu.

Odbočím k řece. Na zdi vysedává veverka. Promiň, dnes s sebou oříšky nemám. Postaví se na zadní a pokukuje. Když zjistí, že nic nenesu, zmizí v houští. Už jenom přes most a jsem na místě.

Vezmu za kliku. Zavřeno. Překontroluju hodinky. Ale no tak, Pete, už jsi tady měl být. Dochvilnost není jeho silná stránka, a ačkoli ho znám už několik let, pořád mě to vytáčí.

Po pěti minutách se objeví na rohu.

„Nazdar, holka! Jak bylo?“ volá na mě už z dálky, a když přijde blíž, tak si mě nejdřív pořádně prohlédne a teprve pak mě obejmě.

„Co že jsi zamračená jak kakabus?“

„Jdeš pozdě.“

„No jo, no jo. Za to může ta zatracená kočka. Podívej, co udělala tentokrát!“ vyhrne si rukáv a ukáže mi škrábance.

„Chudáčku, přežiješ to? Nebo mám zavolat záchranku?“

„Haha, radši mi řekni, cos mi přivezla!“

Vytáhnu z tašky syrový kus masa.

„Co to je?“

„Žrádlo.“

„Žrádlo?“

„Chtěl jsi přece tygra, ne? A něčím ho krmit musíš.“

„Bože, Al! Ty se nikdy nezměníš!“

„Nejspíš ne.“ Humor a cestování se nikdy neomrzí. Na mou obranu, ptala jsem se, co mu mám přivést, a on řekl tygra, takže...

„Víš co, stav se večer, uděláme grilovačku. Něco nakoupím a ty nám vylíčíš, jaká je africká divočina.“

„Tak jo, to zní jako plán.“

Odemkne dveře. Od vchodu až k baru vede dřevěnou podlahou vyšlapaná cestička. Světlejší místo je i před barem, jak lidé netrpělivě přešlapují při čekání na svou objednávku, nebo když se nemohou rozhodnout, jaký dortík si vybrat. V místnosti stojí tři stoly a u nich různorodé židle – sirotci zachránění po bazarech. Točité schodiště stoupá do patra. Nahoře se pak nachází malý ráj – polstrovaná křesílka s malými čajovými stolky, několik polic s knihami a krásný výhled na řeku s přilehlým parkem. V nose mě zašimrá typická vůně kávy a citrónu. *Jsem doma*. Za tři týdny se kavárna vůbec nezměnila, včetně té rozbité židle v rohu.

„Hej, Pete, sakra, to čekáš, až jí ta noha doroste, nebo co?“

„Ne, to ne, ale snažím se ji naučit plazit.“ Ušklíbne se a začne připravovat kávo.

Výborně. Takže tady čeká na mě. Zahodím tašku, svážu si vlasy a zapnu hudbu. Zlaté časy, kdy jsem dělala jen obyčejnou barmanku. Pořídit si vlastní podnik byl fakt nápad z nebes. Objednávky, faktury, dodavatelé a v neposlední řadě i rozbitý nábytek.

Následující hodinu probouzíme kavárnu k životu. Sundáváme židle, doplňujeme cukřenky, přepočítáváme kasu a rozebíráme důležité novinky.

„Kolik jich vůbec bylo, když jsem byla pryč?“

„Čtyři – chlápek s havranem, jeden bez bot, pletací babička a kelímek.“

Když člověk pracuje v kavárně, zjistí, že lidé se dělí jen na tři kategorie. Blbce, pohodáře a podivíny. Tu poslední počítáme.

„Kelímek?“

„Jo, kelímek. Začala chodit tak... před deseti dny? Přijde vždycky kolem druhé a zmizí ve čtyři. Ať už si objedná cokoli, pokaždé to chce s sebou a pak si s tím kecne támhle. Chvíli se rozhlíží po lokále, potom vytáhne notebook a začne do něj něco sepisovat. Někdy si čte a někdy zírá do prázdna. Chodí sem denně. Odsedí si své dvě hodiny a pak zmizí. Dobrý, ne?“

„No, rozhodně spadá do naší kategorie. Ale –“ Vtom mě přeruší zvonek na dveřích.

„Dobré ráno vespolek.“

„Dobré i tobě, Tracy, doufám, že nám dneska neseš něco obzvlášť dobrého!“

„Alison! Nevěděla jsem, že už jsi zpátky!“

„V celé své kráse,“ směju se. „Ukaž, pomůžu ti s tím.“ Vezmu jí přepravku, a než ji odložím na bar, nenápadně nakouknu pod papír. Citrónové řezy! Mé oblíbené!

„Tracy, já tě miluju!“

„Jo, jo, jo. To říkáš jenom proto, že ti vozím dobroty.“

„To bych si nikdy nedovolila.“

Lehce se začervená a pak změní téma. „Radši mi vyprávěj, jak bylo!“

„Ne, ne! Žádný takový,“ vloží se do toho Pete, „ať si to hezky nechá na večer, grilovačka u mě, přijď taky.“

„Ale ne,“ prohodí zklamaně, „dneska nemůžu.“

„No, tak smůla, holt ti to řekne jindy.“

Pak se na mě Tracy otočí: „Doufám, žes mu přivezla toho tygra.“

„Přivezla,“ zašeptám, „čeká na něj v šatně, takže *psst*.“ Spiklenecky na ni mrknu a jdu do auta pro další přepravky.

Jakmile máme vyloženo, Tracy odjíždí. Dneska toho má prý hodně. Ještě aby ne, její zákusky jsou totiž ty nejužasnější a nejnadýchanější, jaké jsem kdy jedla. Zná ji už celé město, a to je peče teprve rok.

Živě si pamatuju, jak za námi přišla poprvé – s letákem v ruce a s ochutnávkami. *Malá rodinná firma*, říkala. Najala jsme si ji prakticky okamžitě. Rozumné ceny a výborná kvalita. Můj odhad tehdy byl, že pečení má na starost šikovná babička a Tracy jen rozváží. Z omylu mě vyvedl nenápadný rozhovor měsíc po našem prvním setkání.

„*A vyříd' doma naši hlubokou poklonu šéfkvaři,*“ volal za Tracy Pete.

Ta se zasmála a odpověděla: „Šéfkvař! Ted' jsi na to kápnul. To se mi líbí. A díky za poklonu, všechno totiž pečú já.“

Takže se z rodinné firmy vyklubala jedna docela mazaná, ale velmi ambiciózní cukrářka.

Tuhle malou lež jsme jí už ale odpustili.

Nechápu, o co té ženské šlo. Potichu pění. *Ne, ne, ne, já chci tenhle*, trvala si na svém a mačkala ten svůj prst na mou vyleštěnou vitrínu. Jako by to nebylo úplně jedno! Ale náš zákazník, náš pán. Takže to znamenalo vytáhnout celý plech, dát jí přesně ten kousek, na který si ukázala, a zase ho vrátit zpátky. Spokojená?

„Za piráty už jsi byla?“ vytrhne mě z mého vzteku Pete.

„Cože?“

„Rodiče – ví vůbec, že jsi doma?“

„Nejspíš jo, pokud holuba nezastřelili domorodci, měli by to vědět.“

„Koukám, žes je ještě pořád nepřesvědčila –“

„Ne, nepřesvědčila, a už se o to ani nehodlám pokoušet. Je to jejich věc.“

Zvoneček ohlásí dalšího zákazníka. „Ale, ale,“ řeknu, „ta vypadá mile, nechám ti ji.“

„Jo, necháš?“ usměje se.

Čaj z citrónové trávy. Perfektní volba. Ostatně jako cokoli s nádechem citrónu. Slečna pozoruje okolí. Na jejím pohledu něco je, jako by jí všechno připadalo nové a vzrušující. Vypadá jako dítě, v *dobrém* slova smyslu. Vezme si objednávku, pak poděkuje a posadí se k oknu.

„Zajímavá, nemyslíš?“ snažím se vyzvídat.

„To rozhodně – asi sis nevšimla, kolik je hodin, co?“

Rychle zabloudím očima k ciferníku. Dvě hodiny a šest minut. Objednávka s sebou, a přitom si zrovna sedá ke stolu.

„Cože? *Toble* že je Kelímek?“

„Proč jsi tak překvapená?“

„Představovala jsem si ji úplně jinak, jako klasický příklad naší kategorie, aspoň s hadem kolem krku, bez bot, s rozcuchanými vlasy nebo tak něco, ale rozhodně ne takhle. Proč jsi mi to neřekl?“

„Co?“

„Já nevím, prostě jsi mě měl upozornit, že jí jako nechybí noha! Že vypadá inteligentně!“

„Ježiši, Al, dýchej, co to do tebe vjelo?“

Výborná otázka. Nevím. Nevím, co to do mě vjelo, ale prostě mě to *naštvalo*.

Trhnu sebou a shodím šálek. Roztříští se o zem. Rozhlédnu se kolem, abych zjistila, kolik lidí se mi zrovna směje. Všichni jsou ale zabraní do telefonů nebo rozhovorů. Tedy až na ni. Dívá se, a to přímo do mých očí. Jako by se ptala, jestli nechci pomoci. Taková blbost, Al! Pak se otočím a radši zmizím v šatně.

„Hakuna matata!“ vykřiknou všichni jednohlasně.

„A já si vážně myslel, že je to jen z *Lvího krále!*“ řekne někdo.

„No, jak vidíš, tak není,“ odpoví mu Pete.

Sešlo se nás víc, než jsem předpokládala. Bzukot jako ve včelím úlu. Rozpálený gril, na kterém se peče několik druhů masa, a kolem nespočet lahví Magners. Hlasy mluvící jeden přes druhý, až je toho na mě trochu moc, a tak se jdu na chvíli schovat do koupelny.

„Al, seš tam?“

Dvě minuty a čtyřicet vteřin. Na víc asi nemám nárok.

„Hele, pusť mě dovnitř. No tak, Al.“

Zvednu se a odemknu. Pete si sedne na vanu a podá mi pivo. Napiju se. Je krásné s někým mlčet. Nemít tu neustálou potřebu vyplňovat ticho. Nevzpomínám si, jaká byla první slova, která mi kdy řekl, ale přesně si pamatuju, kdy jsme spolu poprvé mlčeli. Není to zvláštní?

„Omlouvám se za to, co se dneska stalo.“

„Prosím?“

„Jmenuje se Sam a nemá dřevěnou nohu.“

Pak mi konečně dojde, o čem mluvím. „Nemá, jo? Jak to víš?“

„Když jsem jí do ní zabodl vidličku, zařvala.“

Rozesměju se: „A zkusil jsi obě nohy?“

„Ne,“ taky se zasměje, „to mě nenapadlo.“

Když se vrátíme mezi ostatní, chtějí slyšet další historky z cest. A tak vyprávím, dokud nevyhasne gril a nevypije se poslední lahev.

Kolem jedenácté se pak všichni začnou rozcházet.

„Hele, až dojdeš domů, tak mi napiš.“
Říká to pokaždé, ačkoli od něj bydlím jen pár ulic.
„Provedu, kapitáne!“ zasalutuju.
Jen protočí oči a řekne, abych už radši šla. Políbím ho tedy na tvář
a odcházím.

ALISON 23:17

Takže dnes me nikdo nezabil...

PETER 23:17

Asi vi, ze by pak museli kopat diru,
takhle to maji bez prace.

ALISON 23:19

Mylis, ze prijde i zitra?

PETER 23:20

Kelimek?

ALISON 23:20

Jj, Sam.

PETER 23:20

Jo, asi jo...

Chvíli zírám na displej, ale už se nerozsvítí. Jedna z věcí, která mě
na něm uklidňuje – zbytečně se neptá.

*A co když ne? napadne mě, zatímco se sprchuju. Zastavím vodu
a otřu zrcadlo od páry. Proč nad tím vůbec přemýšlím? Zakroutím
hlavou. Jsi blázen, Alison.*

Dojdu do pokoje, natáhnu svůj modrý budík, zahrabu se pod pe-
řinu a okamžitě usínám.

2

„Ta zvědavost tě jednou zabije,“ kroučí hlavou Pete, zrovna když doplňuje cukr.

„Dost možná, takže...?“

„Bože, vždyť víš, že ji má Mark.“

Jistěže to vím, ale mohl to říct rovnou. Měl to přece zařídit, zatímco jsem byla pryč.

„Jsi zlatý, díky.“

„Jo, jo, jo, máš si ji odpoledne vyzvednout,“ schová krabici zpátky za bar a vytáhne si snídani.

„Vzal to teda hopem.“

„Prosím tě,“ protočí panenky, „jako bys nevěděla, že by pro tebe klidně skočil do ohně.“

Zasměje se. „To je pravda. No dobře, zastavím se tam. A, Pete?“ položím mu ruku na rameno. „Děkuju, žes to zařídil.“

Kývne, usměje se a pak se spokojeně zakousne do svého sendviče.

Opravy a renovace M&M. Téměř nečitelný nápis, holt kovářova kobyla chodí bosa. Vejdu dovnitř a ihned mě prozradí zvonkohra.

„Ahoj, Marku!“

„Hned jsem tam!“ Ozve se rána, několik sprostých slov a nakonec se objeví Mark v montérkách od bílé barvy.

„Ježiš, Alison! Nazdar!“

„Jak se daří pacientce? Pete říkal, že už by měla být ok.“

„Jasně – noha se zázrakem zahojila, to jen já jsem se právě celý polil barvou,“ usmívá se. „Tak se nezlob, že tě ani neobejmu.“

„Asi to přežiju.“

Mark pochází z České republiky, ale nikdo by to na něm nepoznal. Teda až na chvíle, kdy v dílně nadává. Přijel před několika lety za svým strýcem na brigádu a už tady zůstal. Prý lepší platy a větší svoboda. No, vymlouvat mu to nebudu.

„Jak se má Milan?“ křiknu na něj, protože mezitím zase zmizel do skladu.

„Ani mi nemluv!“ zakřičí zpátky. „Můj šikovný strýček si zlomil nohu, když lezl na střechu, takže jsem tady teď na všechno sám.“

„No nazdar, to abych si rychle vzala tu židli a zase šla, abys mohl pracovat, co? Nebo ze sebe aspoň sundat ty montérky.“

„Sundat montérky?“ objeví se i se židlí. „Kotě, to jsem od tebe už dlouho neslyšel,“ pozvedne obočí a doširoka se usměje.

„Moc dobře víš, jak jsem to myslela.“ Ještě chvíli si ty narážky užívám. Zprvė, je to zábava, a zadruhé, stačí trocha flirtování a v pořadníku oprav pokaždě přeskočím na první místo. *Kouzlo*.

„Vím, ale co kdyby.“

„Jeden nikdy neví, že?“

„No právě.“ Několikrát laškovně povytáhne obočí a postaví přede mě opravenou židli.

„Smůla,“ pokrčím rameny. „Kde že máš tu přítelkyni?“

„V Ostravě.“

„Tak vidíš,“ rozhodím rukama. „Kolik ti vůbec dlužím?“

„Stejně by to asi nešlo, jsem do ní blázen. Na Vánoce by dokonce

měla přijet a zůstat tu, tak uvidíme. No nic... za tu židli pětku, byla to jen trocha lepidla a dva šrouby.“

Vytáhnu peněženku a vyberu v drobných přesně pět liber. „Jsem ráda, že vám to klope, a to *asi* jsem přeslechla,“ mrknu na něj.

Chvilku mi ještě trvá, než opravdu odejdu. Pokaždé se mi za to smál, když jsme spolu byli někoho navštívit. „*U nás se prostě řekne jdeme a jdeme, to jen vy Britové stojíte hodinu ve dveřích.*“

Ještě zdůrazním, ať Milanovi vyřídí, že se má brzo uzdravit a přijít na čokoládu na účet podniku. To je totiž jedna z radostí mé práce. Dívat se na dospělé, jak se u šálků kakaa mění zpět na děti.

3

Přišla, jistěže přišla s přesností hodinek. Ale proč vždycky ve dvě? Jaký k tomu má důvod?

„Pete?“

„Hm?“

„Proč myslíš, že zrovna ve dvě?“

„O čem to mluvíš?“

Jen hlavou pohodím k místu, kde sedí Sam.

„Nemám nejmenší tušení, není to fuk?“

„Takže tebe nezajímá, proč se v bermudském trojúhelníku ztrácejí lodě a letadla?“

„Ne, ne!“ řekne pobaveně.

„Záhady si žádají odpovědi!“

„No dobře, ale nemyslíš, že bermudský trojúhelník a to, proč někdo chodí na kafe ve dvě, jsou dvě rozdílné věci?“

„Na čaj.“

„Cože?“

„Chodí na čaj, ne na kafe.“

„Fajn, bože, seš vážně detailistka. No, tak víš co? Až přijde zítra, s radostí ti ji nechám a můžeš se zeptat.“

„Aha, jistě – *dobry den, zase citrónová tráva? A proč sem sakra pořád*

chodíš ve dvě?!“ Oba se tomu nahlas zasmějeme. „Navíc mám zítra volno.“

Podívala se. Jen na moment a pak opět sklopila oči k počítači. Neměla bych ji pozorovat.

Podívá se znova. Pak vstane.

Bože, Alison! Seřvu se v duchu. *Okamžitě předstírej, že něco děláš!* Popadnu kelímky a začnu je osvobozovat z igelitu.

„Můžu nějak pomoci?“ zeptá se Pete.

„Nemáte pero?“

„No jasně, tady.“

„Děkuji.“

Tři slova. Přesto zněla tak zdvořile a mile. Neřekla propisku, ale *pero*, ne díky, ale *děkuji*. Details, ty vždycky zněly mým uším jako med. Krásné malé rozdíly, kterých si dnes už nikdo nevšímá.

„Al!“

„Do háje!“

„Dej to okamžitě pod vodu!“

Nepozornost. Co to děláš, Al? Takhle hloupě si na ruku pustit horkou páru. Zvyky. Usměju se.

„Čemu se jako směješ? Seš v pohodě? Ukaž mi to!“ panikaří Pete.

„Hej, klid.“

„Musíš na sebe dávat pozor.“ Utře mi ruku a namaže ji mastí. Umřel by pro mě. Občas mě to děsí.

„Děkuju, jsem v pořádku.“

Sam mezitím odešla a propisku poctivě ukradla. Typické.

„Zvláštní, podívej,“ ukáže Pete k jejímu stolu. „Neodnesla ho.“ Přinese kelímek a já pozvednu obočí, je na něm totiž dopsáno 43.

„Co to má jako znamenat? Nic jiného už tam není?“

„No, není. Se podívej.“

Prohlédnu kelímek ze všech stran.

„Na tohle si potřebovala půjčit *pero*?“ A slovo *pero* zdůrazním.

„Možná že jsi nakonec s tím bermudským trojúhelníkem měla pravdu,“ dodá Pete a vyhodí kelímek do koše.

K večeru poprchává, takže pouliční umělci se schovávají někde po kavárnách. Běžně se ulicemi linou všelijaké melodie, teď ale ticho ruší jen kapky, které se rozbíjí o asfalt, a kroky cizinců s fotoaparáty.

Překročím lano, na kterém visí cedulka s nápisem *ustup zakázán*, a zaklepu na dveře.

„Dál, jen dál, kdo venku by stál?“ ozve se tátův hlas. Otevřu dveře a sundám si klobouk, ze kterého kape voda.

„To venku prší?“ zeptá se.

„Ne,“ odpovím, „při cestě jsem si dala sprchu.“

„Á, zlatíčko!“ příběhne máma. „Jsem tak ráda, že tě vidím!“ skočí mi kolem krku.

„Jsem mokrá, mamí.“ Snažím se ji ze sebe setřást.

„To mi ale vůbec nevadí!“

„No tak, Sue, pusť ji, vždyť ji zadusíš.“

„Nebyla by to ta nejkrásnější smrt na světě?“ ustoupí máma a dá mi pusu na čelo.

„Hm,“ odpovím. „Pořád by to byla smrt. Musela bys kopat díru a kupovat rakev.“

„Ale! Hodili bychom tě přes palubu rybám, jakápak rakev a kopání!“

Rodiče stále bydlí na lodi. Říkají, že by neměnili za nic na světě. Vzpomínám si, jak se spolužáci na základce smáli, když se mě učitelka zeptala, kde bydlím, a já odpověděla, že na lodi. „Na lodi?“ zeptala se pro jistotu znova. Žertovali jsme, že jsme piráti. Když jsem zlobila, máma mi vyhrožovala, že mě hodí žralokům říčním. Jako by něco takového existovalo, ale jako malá jsem jí to samozřejmě věřila.

Ano, byla jsem sice za podivína, ale mělo to své kouzlo. Všichni si mě díky tomu pamatovali. Bylo tak o hodně lehčí najít si kamarády, stačilo se jen zeptat, jestli by se nechtěli podívat k nám domů.

„Pojď, pojď, posaď se, uvařím čaj. Musíš nám všechno vyprávět! Podívej, no hele, hele, mám ho přímo tady!“ Ukáže máma na pohled, který dorazil až z Afriky. Bylo na něm několik palem a pláž. Osobně jsem pak dokreslila sebe „ztracenou v lese“ a dopsala: „Konečně jste se mě zbavili.“ Ano, kdekdo si myslí, že máme zvláštní smysl pro humor, ale je to *naš* smysl pro humor, který nás spojuje.

„Kde mám začít?“ zeptám se.

„Uprostřed přes začátek až na konec!“ usmívá se máma a nese tác s třemi šálky čaje.

Tak vyprávím. O delfínech, opuštěných plážích, prašných cestách, vůni koření a úžasných lidech, které jsem potkala. O výpadku proudu a magickém večeru, kdy jsme všichni seděli na baru při svíčkách a opravdu si povídali z očí do očí.

„Vidíš, to je přesně ten důvod, proč nemáme telefon ani televizi!“ řekne máma. „Máme tak výpadek proudu každý den.“

„No dobře, mami, ale co když budu umírat a –“

„A nic.“ Utne mě uprostřed věty. „Pokud budeš umírat, stejně to nechci vědět! Prostě si umři a mě z toho vynech. V tom lepším případě se pokaždé vrať. Tečka.“

„Chtěla jsi říct v tom horším případě,“ opraví ji táta.

„Jak jinak.“ Protočím oči. Tuhle konverzaci vždycky se smíchem zameteme pod koberec. Přesvědčit je o tom, že je dvacáté první století, je zkrátka nadlidský úkol.

„No, a co vy?“ zeptám se. „Nějaké zajímavosti?“

„Když už se ptáš, tak ano!“ vyskočí máma a jde pro svou krabičku. Schovává si do ní všechny zajímavé kartičky s věnováním. Pracuje totiž jako floristka a miluje citáty.

„Tenhle – poslouchej. *Srovnávat člověka s jiným je holý nesmysl. Růžím také nevyčítáme, že nejsou kopretinami.* No není nádherný?“

„Ano, ano, to je.“

„Pojedeš zpátky autobusem, nebo půjdeš pěšky?“ zeptá se najednou táta.

„Asi autobusem, vždyť prší.“

„No, já jen, že je čtyřicet tři –“ Zbytek věty skoro neslyším. *Čtyřicet tři.* Co ksakru má to číslo znamenat? Nenávidím záhady, kterým chybí odpověď. Čtyřicet tři čeho? Mohl to být čas? Minuty? Začátek telefonního čísla?

„Al? Al? Haló? Země volá Alison.“ Táta mi urputně louská prsty před očima.

„Jo, jo, vnímám, tati, nech toho.“

„Ricky, víš, že to nesnáší.“

„No, já vím, ale ztratili jsme spojení, co jsem měl dělat?“ Pak se otočí zpátky na mě: „Dcero, čas, autobus, ne že bych tě chtěl vyhazovat, no možná trošku, ale nestíháš.“

Rychle je obejmu, rozloučím se a nezapomenu dodat: „Napsala bych vám, až dojedu domů, ale když nemáte mobil – smůla.“

„No, běž, běž, ty mobile. A pošli sovu jako vždy.“

Pak vyběhnu na palubu, přeskočím přes lano a spěchám na nejbližší zastávku. A celou cestu přemýšlím, co všechno by číslo čtyřicet tři mohlo znamenat.

4

Někdy prostě člověk dělá věci, o kterých ani moc nepřemýšlí. Navíc, den volna přímo vybízí k tomu, někam vyrazit.

V autobuse usnu, ani netuším proč, ale to se mi v dopravních prostředcích stává často. Má hlava nejspíš ví, že musí šetřit energii.

Pak mi v kapse zavibruje telefon. Otevřu oči a chvilku přemýšlím nad tím, že se na něj nepodívám. Přece nemusím. Co když je to ale něco z práce? Co když je to důležité? *Bože, Alison, máš volno, přestaň*, hádám se sama se sebou. Kolik dalších lidí tohle asi dělá? Lehce se nad tím pousměju.

Vytáhnu telefon a překontroluju zprávy. Přečtu si email, který mě probudil, a rovnou ho smažu. Potom mi to nedá a najdu konverzaci s Berniem. Už *neodepsal*. Pořád to bolí a nemyslím si, že někdy přestane. Potřesu hlavou a očima zabloudím k času jeho poslední zprávy – 10:43. Jistěže. Zvláštní ale je, že jsem si toho nikdy dřív nevšimla.

„Liverpool,“ ozve se z reproduktoru. Pak autobus poskakuje po dlažebních kostkách, dokud nezastaví.

„Děkuji, na shledanou,“ řeknu, když vystupuju, a lehký vítr mě donutí zvednout si límec kabátu.

Rozhlédnu se, ačkoli přesně vím, kam mám namířeno. William Brown Street. Projdu parkem a mávnu na auto, které mě pustilo přes

cestu. Před vchodem do knihovny se zastavím a znova se začtu do seznamu knih, který je vyrytý na chodníku. Už když jsem tady byla poprvé, mě ten nápad ohromil. Tehdy jsme si slíbili, že z toho seznamu přečteme všechno.

„Bude to soutěž, co říkáš?“ pošťuchoval mě, protože měl náskok pět knih. Teď už mi chybí poslední dvě. *Jako zabít ptáčka* a *Čaroděj ze země Oz*. Kleknu si k nápisu. „Říkal jsi – to nejlepší na konec.“

„Ano, Al, to nejlepší na konec, tak na co čekáš?“ odpoví v mé hlavě.

„Na tebe, čekám na tebe.“ A prsty pohladím první písmeno v názvu. „Už jsem napřed o dvanáct knih.“ Dlaní si setru slzy, zvednu se, a než vejdu do knihovny, vypnu si telefon.

Rozepnu si kabát a nechám se pohlit atmosférou. Je to zvláštní, ale tahle knihovna nenásilně nutí k přemýšlení a touze vědět víc. Nápis na stěnách, data, citáty nebo jen to nádherné schodiště, které stoupá do nebes. Aspoň tak to vidím já. Končí totiž pod skleněnou střechou. Mou nejoblíbenější místností je ale čítárna. Vypadá přesně jako z filmů. Kdo ví, jestli se tady něco nenatáčelo. Malé kovové schůdky a stěny pokryté policemi odshora až dolů, plné knih vázaných v kůži. Svazky starých vydání novin a časopisů. Pokud by někdo chtěl dohledat, co se dělo v červnu v roce šedesát šest, tak by to tady našel. Jak to vím? Sama jsem to udělala. Ohromující, kolik informací se dá ukrýt do jedné nenápadné budovy. Přečetla bych vše a pořád bych neměla dost.

Pohladím prsty hřbety několika knih a projdu do patra – oddělení astrologie a numerologie.

Andělská čísla. To vypadá zajímavě. Rychle prolistuju titul, dokud nenarazím na stránku, která obsahuje výklad čísla čtyřicet tři.

„Andělé a nanebevzatí mistři jsou s tebou, podporují tě a milují. Mluv s nimi v duchu o svých nadějích, snech nebo obavách a žádej o pomoc. Objeví se vždy, když je zavoláš.“

„Zvláštní,“ zamumlám si pro sebe a vrátím knihu zpátky. *Symboly. Čakry. Aura a její výklady. Data narození a jejich význam. Čísla a astrologie.* Tu poslední otevřu.

„Vysoce nepříznivé číslo.“ To začíná pozitivně. „Pokud se vyskytne jako součet v datu narození, čeká člověka nelehká cesta životem. Bla, bla, bla.“ Dále nacházím výpočet s komplikovaným postupem. Marně se ho snažím pochopit, ale bez kávy to nejspíš nepůjde. Vezmu tedy knihu, kabát a zamířím do kavárny v přízemí.

Tohle ale vůbec nedává smysl!

Jdeš na to špatně!

Ne, ne, vždyť přesně tak se to tady píše.

Určitě jsi něco nepřeskočila? Musela jsi něco vynechat...

Ticho! Snažím se přemýšlet.

Občas si vážně myslím, že jsem blázen. Výsledek nakonec určí číslo devatenáct, které „upevňuje a stabilizuje dosažený úspěch“. No výborně, já tedy pokládám za úspěch už to, že jsem se vůbec dopočítala k nějakému číslu. Tohle nemá cenu, zvednu se a vrátím tužku servírce.

„Slečno!“ ozve se její hlas.

„Ano?“

„Zapomněla jste si,“ a podívá se na papír s kříži, pentagramem a miliony čísel, „tohle,“ dokončí váhavě.

„A jo,“ seberu papír, poděkuju a odcházím.

No tak dobře, záhadná Sam, chceš si hrát? Budeme si hrát!

5

„Nemůžeš prostě jen tak přijít a myslet si, že je všechno ok! Vůbec nic jsi mi neřekla! Víš, jak jsem se celý den bál! Kdes sakra byla?!“ seřve mě Pete jak malou holku.

„Tak zaprvé, nejsem malý harant, abych se ti musela hlásit, a zadruhé... zadruhé se laskavě starej o sebe!“ Pak popadnu zástěru a jdu se převléct. Co si sakra o sobě myslí, takhle mě komandovat?! Jako by to byla jeho věc, jak trávím vlastní volno! Idiot. Rozrazím dveře a ty udělají do zdi díru. No výborně! Bouchnu pěstí do stolu a strhnu ze sebe bundu, kterou vrazím do skříně. „Do háje s tím,“ ulevím si nahlas. Stáhnou si vlasy a opřu se o stěnu. *Dýchej, Al. Jen dýchej.* Po chvíli mi pípnu hodinky.

Nenávidím je! Otevřu oči, zhluboka se nadechnu a vyrazím na plac.

„Co kdybys radši šel sebrat to nádobí?“

„Takže mi to neřekneš?“

„Za babičkou, byla jsem za babičkou. A mít vypnutý telefon fakt trestné není, ok?“

„Ok. Já jen, že oba víme, že nejsi zrovna nejšíkovnější,“ ukáže na mou ruku s obvazem. „Jak to vypadá?“

„V pohodě.“

Kývne hlavou, zvedne ruce na znamení kapitulace a radši začne sklízet stoly.

Bože, daly by se podle ní řídit hodinky. Otočím se, hrábnu lopatkou do sklenice s citrónovou trávou, a ještě než přijde k baru, nechám kelímek naplnit horkou vodou.

„Lemongrass s sebou?“ zeptám se dřív, než se vůbec stihne nadechnout.

„Ano.“

„Kartou?“

„Ano.“

„A propisku?“

„Prosím?“

„Jestli ji někdy vrátíš, víš?“ Zatváří se zmateně. Tak tohle jsem posrala. Měl to být vtip. Jen vtip. Řekni něco! „Nebo, no, klidně si ji nech.“ Tak to jsi fakt zachránila. Teď už ji jen prohoď dveřmi a je to. „Teda, eh... máme jich hodně a vlastně je ani moc nepoužíváme, takže, no, je to jen propiska. Pero, teda pero, že? Víš co, zapomeň na to. Jenom ten čaj, jo? Jsem Alison, mimochodem.“ Jsem Alison, mimochodem?! Co to mělo být? Zabte mě! Naštěstí to nijak nekomenuje, jen přiloží kartu ke čtečce, vezme si svou objednávku a odchází ke stolu.

Gratuluju, Al, právě jsi ze sebe udělala totálního debila.

Sklapni.

„Tak to bylo hodně zoufalý,“ směje se Pete.

„Nech mě jo?“

„Vrátila ji včera, jestli to chceš vědět. A jo, řekl bych ti to, kdyby ses nechovala jako psychopat.“

Úžasný, takže si za to můžu sama, jak jinak. Z hry se stala totální komedie, a ještě jsem stihla rozbít kus zdi. *Nech to plavat.* Ani omy-

lem! Ale díky za radu. Sundám si brýle a rukou si zezadu přejeďu po krku. Co by udělal Bernie?

„Pořád je mám schované, samozřejmě, jsou to nejcennější, co mám. Nebylo laskavějšího člověka pod sluncem. Vidíš? Tady.“ Stáhl k nám větvičku s květy žíhaných růží. „Byly jeho nejoblíbenější, často o nich psal. Jsou přesně jako on. Každý den jinak nádherné. No, dost rozumování od starého blázna, chtěla ses na něco zeptat, vid', děvče? Tak povídej.“ Sundal si rukavice a posadil se ke mně na lavičku.

„Políbila jsem ji.“ A aniž bych to sama čekala, začala jsem brečet. „Políbila a –“

Okamžitě mě obejmul. Voněl čerstvě posekanou trávou. V ten moment jsem dokázala myslet jen na to, že moje slzy jsou jako rosa, která se po ránu chytá mezi stébla. Nechal mě brečet přesně tak dlouho, jak jsem potřebovala, a poté z kapsy vytáhl látkový kapesník. Pečlivě složený, s jeho iniciálami vyšitými v rohu.

„Já věděl, že se mi zase jednou bude hodit. Gentleman ho nikdy nenosí pro sebe, ale pro dámu po svém boku. Je to hloupé gesto, ale pamatuj si, že udělat ze sebe hlupáka s dobrým úmyslem vykouzlí úsměv na tváři každému.“ Vysmrkala jsem se a opravdu se usmála.

Zhluboka se nadechnu. Dobře, hloupé gesto. Horší už to stejně nebude. Vytáhnu z vitríny jeden citrónový řez, upravím si košili, ještě lehce zakroutím hlavou a pak ho donesu ke stolu. *Hlavně se neomlouvej, chce to sebedůvěru, Al!*

„Na účet podniku. Myslím, že ti bude chutnat.“ Schválně odejdu dřív, než stihne cokoli namítnout.

Ha! Bod pro mě! usmívám se při cestě zpátky.

Starouš u pokladny si objedná latté s sebou, extra pěna, se skořicí a kokosovým sirupem. Takhle zneuctít kávu by měl být trestný čin.

Zákazníci to ale chtějí, takže jsem musela upustit od svých přesvědčení. Nájem prostě platit musím.

Zapišu objednávku na kelímek a nenápadně kouknu na Sam. Na rtech má neskutečně milý úsměv a část řezu je pryč. Další body pro mě.

„Tady, hezký den přeji.“ Podám chlapíkovi ten jeho kokosový zázrak. Popřeje mi totéž a odchází.

„Hej, Pete?“

„No?“

„Dneska můžeš jít dřív.“

„Cože?“

„Nebo nechceš?“

„Ježiš, jasně že chci, vždyť je finále fotbalu! Jsi nejlepší boss na světě!“ Září jak malý kluk. „Co že se ti od rána tak zlepšila nálada? Nebo víš co? Nechci to vědět, ale cokoli bereš, ber to dál.“ Posbívá pár hrnků a začne je umývat.

No jo, ráno za otázku dostal seřváno, tak teď to hraje do autu. Je milý, ale bohužel ten typ, co si v restauraci počká na něčí objednávku a pak řekne: „Jo, to zní skvěle!“ a dá si to taky. Pokud mě něco vytáčí, tak jsou to lidi bez názoru. Jenže nikdo není dokonalý, že? A zlaté srdce převáží prakticky cokoli, takže...

„Hele, nech to. Dodělám to, tak už padej.“

Za pět minut mizí i s batohem ve dveřích.

Dvojité espresso, konečně *normální* zákazník. Sedne si do rohu a začne číst knihu. *Alchymista* – Paolo Coelho, perfektní volba. Asi novější vydání, má zvláštní obálku, ale snad dobrý překlad. Okamžitě u mě získává sympatie, že nevytáhl mobil.

Sam něco usilovně sepisuje na počítači. Třeba je novinářka na volné noze. Pracuje dlouho do noci a vstává kolem poledne. Dá si toust, pořádnou kávu a pak jde pracovat sem. Pije ji rozhodně bez

cukru, nesladí ani čaj. A přesně ve čtyři jde domů vyvenčit psa. Jo, takhle to je. Proto nosí ty křiklavě rudé kalhoty, na černé by se chytaly chlupy. A kožená bunda mou teorii jen potvrzuje.

Asi bych měla přestat sledovat Columba. Už mi chybí jen najít nedopalek cigarety a pronést „ještě jednu otázku“.

Douklízím prázdné lahve a vynesu pytle s odpadky. Sednu si za bar a taky se dám do čtení, spokojená, že jsem dnes několika lidem vykouzlila úsměv na tváři.

Sam se zvedá. Jistěže *na čas*. Ani se na mě nepodívá a odchází.

Zabloudím očima ke stolu. Prázdný talíř a vidlička, nic víc na něm nezůstalo. A proč by taky mělo, že? Musím ale přiznat, že mě to trochu píchlo u srdce, přece jen mohla aspoň poděkovat.

No nic, seberu nádobí a hodím ho do dřezu s vodou.

„Na shledanou!“ rozloučím se s posledními zákazníky a pak zamknu. Tohle je moje nejoblíbenější část dne – to ticho potom, kdy všichni odejdou. Vyhrnu si rukávy od košile, natáhnu si na obvaz rukavici a pustím se do nádobí.

„No to snad ne!“ Vyplave na mě rozmočený kus papíru. Ježiši, musel být přilepený k talíři. Fuj! Seberu ten plovoucí humus a vyhodím ho. Lidi jsou fakt idioti.

Co se dá dělat... Nebudu se zbytečně rozčilovat, vždyť už zbývá jen vysát, srovnat židle a ze sklenice ukrást pár oříšků pro verveky.

6

„Jsi si jistý? Je to rozlučka se svobodou.“

„Jasně, minulý týden tady nebyla ani noha a fotbal stál za hovno. Přece tě v tom nenechám, ne? Stejně se to rozjede až kolem jedenácti.“

Pátky jsou v kavárně nejhorší a Pete je anděl. Lépe to můj mozek pojmenovat nedokáže. Už dávno měl mít padla. Místo toho jde vytírat záchody a sbírat nepořádek pod stoly. Lidi jsou nemožní. Jako bych tady neměla dva koše! Je opravdu tak těžké vzít obaly od cukru a po cestě je vyhodit? *Ano, očividně je. Navíc daleko větší zábava je rozházet je pod stolem, Al.* Jsou všude. Málem jsem ty pubertáky roztrhala. Zachránilo je jen to, že jsem neměla čas.

Pete můj pobouřený pohled nejspíš viděl, což by vysvětlilo, proč tady zůstal. Nebo jen chtěl sledovat hromadnou vraždu v přímém přenosu. Budu mu to muset nějak vynahrudit.

Sáhnu do krabice pro další balíček kávy. Objednala jsem včera dva, nebo tři? Dorovnáám řadu a pak začnu čistit kávovar. Taky nesmím zapomenout zaplatit nájem. Zítra mě ten oční čeká v sedm, že? Alex jsem napsala, ať přijede o hodinu dřív.

Zametu pod posledním stolem a Pete začne zhasínat.

„Počkej. Vzadu nech svítit!“ křiknu na něj. „Nedáš si skleničku? Abys tam nepřišel úplně střízlivý, co?“